Ч. 332 (13.531). Львів, субота 16. грудня 1933. Poсztowa oplata zaplacono ryczaltem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“ Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Закінчення ювилейних свят Духовної Семинарії.

Архиерейська Служба Божа. — Проповідь ректора о. д-ра Сліпого. — Посвячення й відслонення пропамятної таблиці. — Відвідини у Митрополита.

Львів, 14. XII. 1933.

На закінчення ювилейних свят львівської Духовної Семинарії відбулася в четвер 14. ц. м. в год. 9-ій рано архиерейська Служба Божа в церкві св. Духа, на якій явилися всі питомці Семинарії, а також багато старших священиків і вірних світських. Службу Божу відправив *Преосв. Н. Будка* в окруженні бувших віцеректорів Семинарії *оо. Паньківського, Малицького, Лициняка* і *Горчинського*, префектів *о. д-ра Єрми і д-ра Іщака* та *б. духовника о. прал. Куницького.* Асисту творили питомці. Співав дуже гарно хор питомців.

Після богослуження виголосив добре обдуману проповідь *о. ректор д-р Йосиф Сліпий*; проповідь зробила велике враження на всіх слухачів і своїм глибоким змістом і способом виголошення.

Після того Преосв. Будка довершив *посвячення пропамятної таблиці*, вмурованої праворуч від входових дверей до церкви (ліворуч є вже давна памяткова таблиця в честь Маркіяна Шашкевича). Нова таблиця, що своє мистецьке виконання завдячує *різьбареві п. Коверкові*, має такий зміст: 1783—1933. В світлу память стопятьдесять-літнього істнування Духовної Семинарії за Понтифікату Пія XI. і Митрополитування Андрея Шептицького вмуровано цю таблицю Року Божого тисячдевятьсоттридцятьтретього в листопаді дня першого — Ректорат.

Закінчилося це ювилейне свято многоліттями і гимном-молитвою „Боже Великий“.

По богослуженні перейшли всі учасники ювилейного свята в числі понад 300 осіб до митрополичої палати, де ректор *о. д-р Сліпий* зложив горячу подяку Митрополитові за його 33-літню опіку та провід над Духовною Семинарією і за влаштування ювилею її 150-ліття. Іменем давніх настоятелів Семинарії промовив ще *еп. Будка*. У своїй широкій відповіди спинився Митрополит на ріжних проблемах нашого церковного життя, зокрема ж прегарно змалював ролю і післанництво священика.

*

На маргінесі ювилею Дух. Семинарії та описаних тут відвідин у Митрополита згадаємо ще, що вчора, 13. ц. м. в день св. Андрея, *відправив Ексцел. Митрополит Службу Божу у своїй каплиці* в митрополичій палаті. На тій Службі Божій був теж ректорат і професори Дух. Академії разом з питомцями, що всі приняли св. Причастя. Та Служба Божа, на якій співав також хор питомців, зробила на всіх приявних незвичайне враження.

Невже зміна протирелігійної політики?

Римський кореспондент льондонського „Дейлі Телеграф-у“ приніс недавно вістку, що в часі розмови Мусолінія з Літвіновом у Римі вожд фашизму підніс справу т. зв. культурної політики большовиків, виходячи з заложення, що президент Рузвельт одержав від радянського комісаря закорд. справ ґарантію релігійної свободи для американських громадян. Мусоліні зажадав того самого і для поглиблення італійсько-радянської приязни запропонував у формі приязної заохоти відступити від політики переслідування християнської ідеольогії.

Тепер після виїзду Літвінова з Риму той-сам кореспондент „Дейлі Телеграф-у“, покликуючись з натиском на інформації з міродатних кол, обговорює знову справу зміни політичного курсу в Москві, висловлюючи такий погляд: „В найближчому часі слід дожидати важних змін у взаєминах Апостольської Столиці з Радянщиною“. Міністр почт і телеграфів у Зл. Державах Фарлей, який є католицьким практиком, має відограти ролю посередника між Ватиканом і радянським урядом, щоби радянський уряд розтягнув на всіх без винімку католиків ґарантію безпеки перед переслідуванням, яку признано американським громадянам, що живуть на терені Радянщини або подорожують по ній.“

ВІСТИ З БУКОВИНИ.

Румунське міністерство внутр. справ **розвязало міську раду в Чернівцях,** встановляючи на її місце комісію, зложену з проф. Мармелюка, д-ра Лупи, проф. Аврама (укр.), Брандмана і Шнапа. В найближчому часі будуть іменовані заступники членів комісії, між ними один українець. **Розвязано теж повітову раду в Чернівцях** і встановлено комісію, до якої входять: К. Кляйн, Драфта, І. Меч, д-р І. Стофанович, І. Піхар, Н. Павленко, Волод. Козарищук, В. Бока, Д. Бота і Т. Ончул.

В **Кіцмані** відбулося 6. ц. м. посвячення угольного каменя під будову Українського Народнього Дому, на яке прибули крім місцевих громадян також делеґації Української Нац. Партії та студентства.

Анґлія розпочинає переговори.

ЛЬОНДОН, 14. 12. ПАТ. Британський кабінет відбув учора довшу нараду. Про вагу наради свідчить авдієнція міністра Саймона у короля Юрія, на якій міністер зясував політичну ситуацію. На засіданні кабінету рішено розпочати розмови мін. Саймона з французьким урядом у Парижі, щоби довести до компромісового становища обох урядів. За ціну уступок у користь Німеччини англійський уряд готов вести розмови в Женеві, якби навіть Німеччина відкинула ті пропозиції. одначе виринає тут одна трудність: становище Італії.

ЛЬОНДОН. 14. 12. ПАТ. Вся англійська преса повідомляє про задуманий виїзд міністра Саймона на відпочинок на півдні Европи. Преса льондонська пише, що мін. Саймон відвідає не тільки Париж і Рим, але також Женеву і Берлін. Візита Саймона в Берліні залежатиме від дальшого розвитку дипльоматичних розмов.

ЛЬОНДОН. 14. 12. ПАТ. Британського амбасадора в Берліні Фіпса покликав мін. Саймон до Льондону, щоби зложив особисто звідомлення з розмови з Гітлером. Амбасадор прибде сьогодні до Льондону і відбуде розмови з міністрами Саймоном і Мекдоналдом, після чого одержить інструкції до дальших розмов з Гітлером.

Стабілізація доляра на половину вартости.

ВАШИНГТОН. 14. 12. ПАТ. У звязку з вісткою, що уряд Зл. Держав веде з Францією й Англією розмови на тему стабілізації доляра на рівні 60 центів за доляр, сенатор Томас заповів гостре виступлення конгресу, якого три групи не бажають собі стабілізації доляра, доки він не втратить 50 прц. своєї вартости. На випадок прийняття іншої стабілізації, три групи мають злучитися і виступити зі спільним інфляційним проектом.

По міських виборах.

Львів, 14. грудня 1933.

Вибори до міських рад вже за нами. З дописів із місць довідуємося богато про ті обставини і про ті трудноші, які дуже сильно заважили на виборчих вислідах для нас. Одначе з приємністю мусимо ствердити, що не зважаючи на ніякі перешкоди, наше міське населення виявило при цих виборах все таки немалу активність і громадське вироблення. Самозрозуміле, що не можна цих слів відносити до тих міст і містечок, у яких українці пішли по лінії найменшого опору, зрезиґнували з виборчої боротьби та погодилися на т. зв. бльокові вибори без голосування. Коли говоримо про вироблення та національну солідарність наших виборців по містах, то маємо на увазі ті міста, в яких українці, сконсолідовані внутрішньо, повели виборчу боротьбу за самостійні українські виборчі листи.

І хоч по тих містах українці далеко не здобули стільки мандатів до міських рад, скільки повинні були, то сталося це переважно не з їхньої вини і не з їхнього занедбання. Причиною цього була і виборча ординація і специфічна виборча ґеометрія у виділюванні поодиноких виборчих округ і накінець виборчі зловживання. Все те наших міських виборців не зразило й не зломило і вони одною лавою стали до виборчої боротьби. З тієї нерівної боротьби вийшли ми все таки морально скріплені, вийшли багатші в ще один досвід.

Цей досвід наказує нам звертати в будучині далеко більше уваги на наші міста, ніж ми це робили досі. Наші міста вимагають великої організаційної праці та ще більшого консолідаційного змагання. Крім того наше міське населення треба окремо виховувати в дусі перманентної праці-боротьби за свої права і громадські управнення. Польська Аґенція „Іскра“ оголосила повиборчі підсумки, з яких виходило би, що на загальну скількість мандатів у містах чотирьох галицьких воєвідств (у яких відбулися вибори) українці здобули 166 мандатів, а т. зв. „старорусини“ 15. На листи ББ впало, мовляв, 1.469 гол., на інші польські листи 147, на жидівські 239. Сама мова цих чисел дуже промовиста. Вона вказує на те, що український елемент по містах покривджений до-краю. Самозрозуміло, що ці цифри не відповідають під ніяким оглядом правдивого відношення сили українців до інших груп населення по наших містах. Зате вони різко підкреслюють наше політичне положення по містах.

Поляки витягають з тих цифер потрібні для них висновки і кажуть, що, мовляв, все по містах розвивається якнайкраще, національні пристрасти улягаються, а зовнішній характер міст польський. Для нас ті цифри служать до зовсім протилежних висновків і то тимбільше, коли прослідкуємо причини таких виборчих вислідів та устійнимо їх політичний характер.

Не маючи ще досі під рукою вичерпуючих даних про хід виборів в усіх місцевостях з наших джерел, ми стримуємося від аналізи виборчих вислідів. Але нею ми ще займемося. Наука з тих виборів для нас коротка: *напружити всі сили до боротьби за систематичне здобування наших міст, за розбудову української торговлі та промислу в них, за консолідацію всіх національних українських сил.*

Гасло: ГРУДЕНЬ ПРОСВІТА ОБОВЯЗОК!

Німеччина лицем до Сходу.

Нова заява А. Розенберга на відкритті східньої вистави у Сх. Прусах

4. ц. м. у Марієнбургу у Східних Прусах відкрито велику виставу, присвячену всьому, що торкається німецьких східних окраїн: історії, культури, хліборобства і т. д. та одночасно нинішнього стану Східної Прусії. Та вистава має безумовно політично-пропаґандивне значіння: скріпити зацікавлення центрального уряду й цілого нім. громадянства долею східно-німецького промислу й хліборобства та взагалі проблемами Сходу. Протекторат над виставою перейняв марш. Гінденбурґ, відкрив виставу міністр внутр. справ Фрік, а головну промову виголосив відомий керманич закордонно-політичного відділу нац.-соц. партії Альфред Розенберґ. Цей останній факт підкреслив політичний звязок вистави зі східньою політикою Німеччини.

А проте зі змісту всіх виголошених на тому німецькому святі промов видна дуже виразно ріжниця поміж політичним характером попередніх подібних імпрез і тої нинішньої імпрези. Коли всі попередні були недвозначною протипольською демонстрацією, то тепер протипольська тенденція дуже дбайливо замазана, що більше — маємо при цій нагоді нові зовсім голосні заяви миролюбности супроти Польщі. Вистава стала радше маніфестацією привязання Німеччини до її нинішніх східних земель та підкреслення взагалі зросту її зрозуміння для проблем цілого европейського Сходу. І тут знову один знаменний новий пункт: досить недвозначні натяки, що східні справи — це антикомунізм і що тому вони мають бути вирішені спільно — Німеччиною і Польщею.

Вже голова всенімецького „Союзу Східних Німців", д-р Франц Лідте, який покликався на Ґітлера, що „вічний похід ґерман на захід має припинитися, а погляд німців звернутись на схід", — ні словечком не натав тому „поглядові" антипольського характеру. Міністр Фрік говорив весь час про культуру та почуття національної спільноти західних і східних німців. Зате вже суто-політичною промовою була промова Розенберга.

Кажучи про важке положення Східних Прус та їх значіння, як збіжевого шпихліру цілої Німеччини, Розенберг заявив: „Не думаємо використовувати страшне положення для нападу проти когонебудь... хочемо поставити питання, який вихід з тої ситуації, яка є страшна для всіх... Сподіємося, що поглиблюється свідомість історичної спільноти всіх народів від Балтику до Дунаю — всупереч найбільш напруженим моментам... Так само пристрасно, як Німеччина шанує свої вартости, розуміємо, коли й інші народи Сходу шанують і люблять свої народні цінности..."

І вкінці така заява:

„Народи, які находилися під російським правлінням, єдиною власною постановою відділилися державно й політично від комуністичного світогляду та звернулися лицем до Европи. Цей факт має історичне світове значіння посеред великих боїв, що вирішують соціяльні справи, боїв, які пронизують всі народи земної кулі. Однак це вирішення обовязує всіх насті обміркувати поважну проблему не суперечностей але співпраці, — і не дозволяє оставати ні одного кроку без призадуми, чи не вдасться повести співпрацю на чесній і розумній плятформі. Як наш вожд, так само весь нац.-соц. рух і цілий нарід є пройнятий цим преважним завданням..." — Таким робом бачимо, що й у промовах у далекому східно-прусському місті при зовсім нібито другорядній нагоді лунав відгук польсько-німецьких розмов, які не можуть не торкатися питань европейського Сходу...

Скільки коштують німецькі втікачі.

Сенатор Беранжер повідомив на засіданні комітету втікачів із Німеччини при Лізі Націй, що Франція приняла 30.000 німецьких еміґрантів і видала 1 міліон франків на їх підмоги. Чотириста вчених із Німеччини викладає тепер у французьких університетах. — Голяндський делеґат Дроствійк сказав, що голяндська влада видала на еміґрантів із Німеччини півчверта міліона франків, а то за посередництвом приватних організацій. Вони пікуються передовсім молоддю, основують для неї електротехнічні, господарські й мовні школи. Льорд Сесіль сказав, що у Вел. Британії найшли заняття 142 професори з Німеччини.

З життя українців у Югославії.

СВЯТО 1. ЛИСТОПАДА В ЗАГРЕБІ.

Де лише живуть українці — святкують торжественно день 1. листопада, як спомин наших геройських змагань. В Загребі теж відбулася святочна Служба Божа і панахида за поляглих героїв, яку відправив о. д-р Сабов. Співав хор семинарії. Відтак відбулися святочні сходини української молоді в салі греко-кат. семинарії. Зібрану молодь академічну і гімназійну привитав голова Української Студ. Громади в Загребі та відчитав реферат про значіння 1. листопада для українців. Опісля п. Мацях відчитав брошуру І. Німчука про українську військову організацію у Відні в часах перевороту, на доказ, що українці під Австрією у самому її центрі зробили для України та куди спрямовували повертаючих братів із фронту. Відспіванням українського національного гимну закінчено свято.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ Т-ВА „ПРОСВІТА" БАЧВАНСЬКО-СРИМСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

Може й не всі наші читачі знають, що в Югославії крім українців у Босні і Славонії живе ще коло 25.000 наших братів у Бачці і Сримі, які себе називають руснаками і говорять говором подібним до словацької мови. Зараз по війні заснували вони в найбільшім своїм селі Руськім Керестурі (має 6.000 душ самих руснаків) у Бачці своє „Просвітнє Товариство", котре видає їм щороку гарний календар і видає шкільні книжки для сільських шкіл; при помочі того Товариства видає о. Мих. Фірак для них щотижня „Руські Новини". Мин. року купило це Товариство в Руськім Керестурі гарний Народній Дім. В салі того Нар. Дому відбулися 12. листопада річні загальні збори „Руського Народного Просвітного Товариства", на яких було около 1.500 народу, що з великою увагою слухав промови предсідника о. Михайла Мудрого, виклад д-ра Винаа про народні потреби русинів та о. ред. Михайла Фірака про українську історію. Кількох бесідників рішучо виступило проти деяких людців, що хочуть робити між руснаками заколот і нападають на „Просвітнє Товариство", на гр.-кат. віру та на священиків, котрі майже одинокі ведуть усю просвітну працю по наших селах у Бачці і Сримі. Весь нарід рішуче осудив ті затії людців, котрі донедавна мали себе за малярів і свого народу стидалися.

Велика радість помітна була на всіх присутніх, що отсе перший раз відбувають збори „Просвіти" у своїм Народнім Домі. З великим

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 16. ГРУДНЯ 1933.

МИХ. РУДНИЦЬКИЙ

Маємо нового поета.

ДЕБЮТ СВЯТОСЛАВА ГОРДИНСЬКОГО.

(С. Гординський: Барви і лінії. Поезії. В-во „Ізмарагд", Львів, 1933, ст. 66. З рисунками автора).

„Новий поет" — сміливе слово. Таких, що пишуть вірші, таксамо як деякі співають у хорі, завсіди досить; поетів завсіди за мало. Від кільканацяти літ не мали ми у Галичині такої збірки, як остання Святослава Гординського. Усе в ній свіже, нове, власне. Є тут і впливи, навіть сильні, головно сучасної радянської поезії та модерної французької, але впливи у найкращому розумінні: засвоєння нових здобутків форми.

Гординський відомий як маляр; не видрукував досі ніде ніодного вірша. Одного дня занедужав, мусів лежати довший час у ліжку; замісць пензля, взяв у руки перо. Прозою пробував уже раніше; його перші фейлетони в „Ділі" з Парижа мусіли звернути увагу вибагливих читачів: не було в них нічого шабльонового.

Не всім відомо, що важка недуга відібрала Гординському кільканацять літ тому слух; увесь зовнішній світ звуків для нього недоступний. Його поезії можуть стати предметом психольоґічних студій: як людина, що не чує, може внутрішньо, на підставі давніх споминів відтворювати ніжні музичні нюанси. Саме цьому фізичному нещастю завдячує Гординський духове щастя: чистоту своєї літературної мови; він не чує нашого буденного жарґону, розмовляє тільки на папері і з добрими книжками.

Від непамятних літ жде галичанин першу книжку, що не має галицьких провінціялізмів, льокалізмів, варваризмів, якими начеб мінить на Великій Україні.

Гординський на пів дорозі між Рильським і Бажаном („Повірте! — приємніш не має, як слова Бажана й Рильського!"), — клясицизм єднає із симпатіями для бунтарського патосу. Ось його

АВТОПОРТРЕТ.

Мабуть не модний я. Шож — я такий, як є.
Звичайно, — не такий, шоб гостроту тематик
Міняти на ніжний, ліричний тріолет,
Проніджений ситцем на нашій ароматик.

Люблю я, признаюсь, чутливий, щирий вірш.
Та треба — то впаду і в політичний нежит
І цензору тоді напсую кров, незгірш
Від рідних мазунів, що шкварять марселези.

Одного лиш боюсь: впадати в трафарет.
Аж надто в нас кому затуплювати пера!
Я хочу, щоб кохав однаково поет

І буревії доби, і квіти й химородера.
Та найважніше, шоб, зриваючись у лет,
Мав кришечку бодай фантазії Бодлера!

Увага — ось що робить Гординського поетом у повній мірі. Кожна його поезія з іншим сюжетом, в іншій тонації. Природа, еротика, Париж, присвяти французьким поетам, спроби вільних композицій, полемічні листи. Гординський запанував над формою; вірш під його пальцями стає пружливий, хвилястий, по вподобі звязко-суворий і химерно розкуйовданий. Він ріжниться від інших нинішніх галицьких поетів наскрізь модерним тоном, не прибраним, штучно-наслідуваним, а справжнім, оригінальним.

Є в його збірці одна фраза — на нашу думку зовсім непотрібна — що вже счинила шум у такій книжній лірі, як наша провінція. Це іронічний натяк на нашого одного заслуженого письменника. Не хотять наші люди розуміти, що як довго істнує література, мусять істнувати атаки, випадані і непрозвані, грубі й нагрубші, навіть такі, що всіх обурюють. Ці напади не відбирають вартости літературному творові, коли він справді літературний і не захитують величиною атакованого, коли він справді великий. Гайне глузував собі з Канта і Геґля, Барбей д'Оревілі вилизав на найбільших своїх сучасників помиї, Ібсен називав Гамсуна шарлятаном.

А хто має більше право захоплюватись і ненавидіти, як молодий талант? Гординський переходить добу Штурм унд Дранґ-у і саме це додає йому творчого розмаху. Його поезії містять у собі потенціяльну силу, що єдина рішає про розвиток таланту. Винниченко майже під кінець своєї літературної карієри починає пробувати своїх сил у малярстві, Гординський на початку малярської карієри перекидається на літературу. Хто зна, може саме в цьому напрямку дасть він оригінальніші, тривкіші речі.

Між мистцями має він інші великих суперників, між поетами дуже мало. Тоді, як українське малярство блискає іменами таких европейських передовиків, як Грищенко, Бойчук, Андрієнко, Петрицький, Азовський, Сахновська, Падалка, — наша поезія виснажена пересліванням старих мотивів або робить експерименти у вічевій діялектиці. Послухайте ще раз Гординського:

Буває іноді: спливають зпід пера
Рядки поезії, немов по хвилях човни
І щонайкращих слів усі кишені повн
І легко й радісно даються покорять
І всюди стільки ріжнородних тем!
Здається — серце б можна взяти в пал
Й пожлавши по пап р, моя на прозорій
Без труду перебить хемічним олівцем

Самі слова пливуть, музичні й кольорові
Й складаються самі в узори книг й пастр

Ecce poeta.

захопленням приняв зібраний нарід вістку, що о. ред. Михайло Фірак готує видати у бачвансько-руській мові історію українського народу. Всі нетерпеливо чекають, коли та історія вийде з друку, а багато людей зараз зложило жертву на видавничий фонд історії.

Загалом бачванські українці дуже горнуться до просвіти, радо жертвують на освітні цілі і твердо тримаються своєї мови й народности, в чому можуть українцям з Боснії і Славонії бути прикладом.

Треба ще додати, що „Просвіта" наших бачванських братів має 369.000 динарів маєтку, призбираного з добровільних датків майже самих селян.

КАЛЕНДАР „РІДНОГО СЛОВА".

Часопис для українців у Югославії „Рідне Слово" видає на днях календар „Рідного Слова", в якому крім календарної частини буде теж літературно-наукова частина. Буде це перший календар у Югославії, друкований чистою українською літературною мовою. Коштуватиме лише 7 динарів.

Святкуймо свято „Просвіти"! Цеж наше всенародне свято! В місяці ГРУДНІ нехай скрізь гомонить слово „ПРОСВІТА"! Та ще голосніше нехай воно відозветься в наших серцях! Складаймо почесний „Дар Просвіті"! Вписуймося в її члени!

Мілітаризац'я залізничників.

БЕРЛІН, 14. 12. ПАТ. На основі розпорядку головної команди штурмових відділів приналежність до формації німецького летунського союзу признано рівнозначною з виконуванням штурмового спорту. Одночасно головна управа німецьких залізниць встановила для всіх залізничних службовців у віці до 35 літ обовязок належати до спортових організацій. Від того обовязку звільнені тільки члени штурмових відділів і злучених з ними організацій.

Чи повітове староство може скасувати розпорядок міністра внутрішніх справ?

Міністер внутр. справ обіжником з 19. II. 1925 ч. III. 1254 наказав громадським урядам безумовно (bezwzględnie) безплатно потверджувати підписи батьків чи їх заступників на шкільних деклараціях за українською мовою навчання. Дотичне місце міністеріяльного розпорядку звучить дослівно:

„O ile chodzi o stwierdzenie własnoręczności podpisów, tę czynność należy uważać za obowiązek prawny, któremu urzędy gminne **bezwzględnie winne czynić zadość.**"

Цей розпорядок оголошений в офіціозі „Gazeta Administracji i Policji Państwowej" ч. 8. з 21. II. 1925.

Всупереч цьому міністеріяльному розпорядкові видало повітове староство в Жовкві заборону війтам потверджувати підписи на шкільних деклараціях. Ось дослівний текст тої старостинської заборони:

„Starostwo Powiatowe w Żółkwi.
L. BP. 2/27 ex 1933 r.
Żółkiew, dnia 5. grudnia 1933.
Do Pana Wójta gminy
w Majdanie.

Doszło do tuteiszej wiadomości, że w tamt. gminie wszczęto akcie za podpisywaniem deklaracji szkolnych (plebiscytowych).

Przypominam Panu Wójtowi, że umieszczenie podpisu wójta i pieczęci gminnej może mieć miejsce jedynie na takich dokumentach, do których podpisania są Panowie Wójtowie z mocy ustawy upoważnieni (cert. przynal., ubóstwo i. t. p.).

Zechce więc Pan pod osobistą odpowiedzialnością wstrzymać się od podpisywania deklaracji szkolnych.

Za starostę powiatowego
Andruchowicz wr."

Подаємо до прилюдного відома цей документ на доказ, серед яких обставин приходиться українським батькам боротися за законно належну українську мову навчання у школах.

Очевидно, ані такі ані ніякі інші перепони й найбільша навіть самоволя староств чи інших чинників не зміють зменшити в українських батьків розгону до масового переведення шкільного плебісциту за українською мовою навчання. З такими і тим подібними фактами мусимо боротися завзято і послідовно через усі інстанції аж до Найвищого Адміністраційного Трибуналу включно, доки не виборемо для українських дітей українського шкільництва з українським учительством.

А покищо про кожну самоволю, надужиття чи зловживання повідомляти негайно українську пресу та Правну Оборону при Головній Управі „Рідної Школи" у Львові, вул. Словацького 14.

Перед св. Миколаєм.

У захоронці при вулиці Руській тихесенько хоч маком сій. Сорок малесеньких ціпенят сидить підібравши під себе ноженята, кругом тети Яворської і слухають казки... Сорок пар діточих оченят стежить за кожним рухом тети, а казка пливе: „А коли впав білесенький, пухкий сніг, св. Миколай став ладитись у дорогу до Львова, до українських захоронок. Покликав ангела і розказав відчитати записки про захоронки і захоронкові діти. Ангелик розгорнув золоту книгу і почав відчитувати: Захоронки у Львові: при вул. Руській, у св. Юра, на Городецькім, Личакові, Софії, Жовківськім, Клепарові, Сигнівці, Богданівці, Знесінню та Замарстинові. Св. Миколай всміхнувся радісно; значить цього року прибуло чотири захоронки, а з ними прибуло і дітей, чемних, любих дітей.

Тишу перериває мала Оля: „Прошу тети, чи св. Миколай знає про всі діти? і про ці, що не мають черевиків?" — „Знає доньцю... знає".

Оля глядить на тету зажурена, не маючи певности, чи св. Миколай знає про малу Олю, яка має подерті черевики. — А казка пливе далі: „Тоді приказав св. Миколай відчинити скрині з дарунками та став вибирати: — светерики на Клепарів, шалички на Левандівку, панчішки на Замарстинів"...

— Ох- — зітхає Сянка Кузьмович — коби не забув мого пальчика.

„А для Олі треба конечно черевички" — пригадує ангелик. — Так... так... потакує св. Миколай конечно черевички і стає чимраз більше зажурений...

Чотириста дітей, а дарунків так мало і всіх треба обдарувати, передовсім тих, що мають „подерті черевицки".

І журиться старенький отець Миколай... журиться...

Виділ Товариства Українська Захоронка теж журиться і просить усіх допомогти йому одягнути найменших і найбідніших (С. Яворська, Руська 3.).

А в захоронках чотириста дітей мріє про радісний день св. Миколая — мріє і дожидає... Чи даремно?

Знищать понад міліон кавових дерев.

Бразилійський національний комітет плекання кави повідомляє, що від початку 1931 р. до кінця жовтня 1933 р. за його ініціятивою нарочно знищили близько 25 міліонів мішків кави. Та це майже не вплинуло на ціну кави на світовому ринку. Тому розглядають проєкт закону, що позволив би радикальніше винищити каву. А саме проєктують знищити половину плянтацій всіх кавових дерев. Це значить, знищили би один і чверть міліона дерев. Це буде рівнятися втраті 120 міліонів долярів, зате піднесеться ціна кави.

——o——

ВИБОРИ ПО НАШИХ МІСТАХ.

(Звідомлення з місць.)

ВИБОРИ В УСТРИКАХ ДОЛІШНІХ.

Вибори до міської ради в Устриках зарядив ліський староста дня 10. листопада. Українці Устрик внесли дня 27. XI. свою лісту писану по українськи з підписом д-ра Винницького Гриня, як першого і Негребецького Миколи як другого. Дня 4. грудня одержав п. Негребецький Микола письмо, в якому головна виб. комісія повідомляє, що „д-р Гринь Винницький не фігурує в списах виборців, тому не може бути повновласником лісти". До річи кажучи, д-р Гринь Винницький є у виборчих списах як д-р Ґжеґож Вінніцкі і як адвокат занятий в Устриках вже 6 літ. Але поляки і москвофіли ніяк не хотіли, щоб д-р Винницький був у раді, це факт. День опісля, тобто 5. XII., дістав п. Негребецький друге письмо, в якому гол. виб. комісія повідомила, що уневажнює українську лісту в цілости. Нарід такою поведінкою обурений був до краю і дня 7. XII. постановив внести протест. Одначе з протесту не вийшло нічого. Староство наших мотивів не взяло під увагу. Тому вибори пройшли так, як того собі бажали урядові круги.

ВИБОРИ В ДОЛИНІ.

В місті Долині завязався був окремий Український Виборчий Комітет, який рішив виступати самостійно у виборах до місцевої громадської ради. З тою метою розведено між українським громадянством широку акцію за масовою участю у виборах. Колиж виявилося, що у списку управнених до голосування пропущено багато українців, то Комітет зараз постарався про те, щоби покривджені вносили рекламації. Одначе тих рекламацій не взяли зовсім під увагу, — можливо, із тої причини, що не подано дат уродження. У відповідь на це внесено нові рекламації із залученням посвідок з датами уродження, які потвердив парохіяльний уряд. Та замісць того, щоб полагодити прихильно справу рекламацій, зявився у місцевого пароха о. М. Чорнеги урядовець скарбового уряду і після списання протоколу заявив о. пароховi, що за кожну неостемпльовану стемплем на 1 зол. посвідку заплатить пятикратну кару. Не зважаючи на цю загрозу, парохіяльний уряд видавав дальше такі посвідки, спираючись на тому, що всякі посвідки, виказані у виборчих справах, є вільні від стемпля. Таких посвідок видано поверх 500. Одначе й ці рекламації виборча комісія відкинула, мотивуючи це тим, що вони не були „належно удокументовані". З огляду на те, а також тому, що одну лісту українських кандидатів уневажнили, Український Виборчий Комітет рішив не брати участи в тих виборах до міської ради, про що повідомлено головну виборчу комісію. Рівночасно вислано депешу до Міністерства Внутр. Справ і відповідний меморіял до староства в Долині.

ВИБОРИ В САСОВІ.

Виборчі зловживання не позволили населенню Сасова, пов. Золочів, виявити своєї волі. І то як українцям, так теж жидам і полякам. Головно таки українцям. Виборчі комітети для поляків і жидів організував сам староста і то лише з кількома довіреними людьми, які диктували, хто має бути радним. Українці мали свій комітет і постановили йти окремо до виборів. Українців у Сасові є понад 40 проц., жидів 33 проц., поляків ок. 27 проц. І такий відсоток виказували лісти виборців, тому українці сподівалися осягнути 5 своїх радних (на всіх 12). Поляки, бачучи нашу поставу, рішили за всяку ціну не допустити нашої лісти до голосування. Виборча комісія уневажнила зовсім без причини 16 наших підписів, не дозволила на ніякі поправки чи доповнення ліст і по уневажненні української лісти оголосила ніби угодову, а в дійсности подиктовану кількома старостинськими довіреними лісту, на якій уміщено 6 поляків, 4 жидів і 2 „старорусинів", яких у нас зовсім нема. Ті два „старорусини" — то такі українці, що не мають ніякого переконання, з якими ніхто не рахується.

X.

Франц'я супроти домагань Г'тлера.

Французька преса довідується про деякі подробиці останньої розмови Гітлера з французьким амбасадором Понсетом. Гітлер мав заявити, що всі держави, готові підписати розброєну конвенцію, повинні припинити дальші зброєння, аж Німеччина побільшить свою армію до 300.000 вояків Райхсвери. За якийсь час держави, що підпишуть конвенцію, мають знести офензивну зброю. Якщо того не зроблять, Німеччина буде мати право створити таку зброю у себе. Гітлер готов підписати двосторонній акт неагресії з Францією або з іншими сусідами.

П[illegible] з підкреслює, що заява Гітлера не розвязує справи істнування в Німеччині 1,700.000 людей зорганізованих у зброєні формації. На істнування такої армії Франція не може згодитися при підписуванні розброєної конвенції. Но

зголяться теж і інші держави, навіть Англія. 300.000 вояків правильної армії і 1,700.000 гітлерівських формацій дає разом два мільйони вояків, яких Німеччина може кожного часу кинути на ворога. В тім саме справжня небезпека для Европи.

Крім того Гітлер мав згодитися на створення міжнародньої комісії, що мала би перш усього окреслити ролю гітлерівських формацій та контролювати їхню діяльність.

Агенція Аваса довідується з поінформованих джерел, що застереження проти переговорів Понсета з Гітлером зводяться до такого становища: Ані Франція ані Німеччина не можуть самі розвязувати справ сарського басейну та розброєння, бо Саршину хоронить версайський трактат, а розброєння може вирішити тільки міжнародня конференція, сперта на версайському трактаті.

По широкому світі.

— Франція, Бельгія й Естонія повідомили уряд Зл. Держав, що не заплатять рати воєнного довгу, яка припадає 15. ц. м.

— В Александрії помер промисловець Жан Сакелярідіс, від якого походить назва відомого роду египетської бавовни.

— „Еко де Парі" стверджує, що гостина мін. Бенеша в Парижі матиме тимбільше значіння, що він після балачки з румунським міністром закордонних справ Тітулеску говоритиме в імені трьох держав.

ПРАЦЯ В ЖЕНЕВІ ЗАВМЕРЛА.

ЖЕНЕВА, 14. 12. ПАТ. Технічний комітет комісії видатків на зброєння закінчив праці. Комітет цей був останнім комітетом розброєної конференції. Із закінченням його праць уся активність у Женеві завмерла зовсім. Перерва потреває до 15. січня 1934, коли то збереться Ліга Націй.

60-ліття Олекси Новаківського.

Заклик до складок на закупно хати для артиста з нагоди ювилею.

Тихо і майже непомітно в обставинах нашої сучасної дійсности проходить 60-ліття нашого найвизначнішого мистця маляра Олекси Новаківського. Великий свій талант віддав він безкорисній праці для рідної культури, лишаючи повну мистецького ентузіязму атмосферу передвоєнного Кракова, де провів час студій і до речі кажучи мав вигляди на катедру в Академії Мистецтва.

Тут часто діставав Новаківський запрошення на заграничні виставки, з яких не міг користати, не маючи грошей на висилку і обезпечення експонатів.

Протомоніли над головою Новаківського голоси Европи, з якою можна було навязати вже давно тісніші мистецькі взаємини саме завдяки його творчости. Але на жаль...

Українське громадянство, якому відомий О. Новаківський як мистець непересічної міри, повинно вшанувати теж його, скажім, моральні принципи, його національну непохитність його видержаність при одному таборі.

А зважмо ще того роду прямолінійність і витревалість національну! Богато енергії й сили коштувало мистця, щоб не дати себе „піймати".

Без ніяких ухилів стоїть Новаківський при національному таборі, геть відкидаючи навіть дуже принадливі оферти чужих, ворожих нам, сил, що хотілиб його для себе приєднати.

Маючи це все на увазі, Українське Товариство Прихильників Мистецтва у Львові рішило вшанувати 60-літні роковини Новаківського виданням його монографії, яка вже в короткому часі появиться на книжковому ринку і повинна найтися в хаті кожного свідомого українського інтелігента, що йому не байдужа справа нашої культури. Монографія це твір відомого мистецького критика д-ра Володимира Залозецького.

Українське Т-во Прихильників Мистецтва у Львові хоче теж вшанувати ювилей мистця малим даром — хатою в Дорі, на претарній площі — яку Товариство вже давніше придбало.

Цим письмом звертаємось до українського громадянства з горячим закликом допомогти грошевими датками на будівлю „Хата О. Новаківського", якої кошторис виносить 3.000 зол.

Українське Т-во Прихильників Мистецтва сподівається, що громадянство відгукнеться на його заклик і не відмовить хочби дрібних лепт і тим докаже, що цінить працю нашого великого Мистця і Ювилята.

ЗА ВИДІЛ:

А. Рак, голова. *Ірина Левицька*, секретар.

Грошеві датки за „Хату Ол. Новаківського" просимо слати на адресу „Дністер" вул. Руська ч. 20 — Р. к. о. ч. 143.961 — [illegible] ч. 166[illegible]

НІМЕЦЬКІ РІЛЬНІ ЗНАВЦІ У ПОЛЬЩІ.

БЕРЛІН, 14. 12. ПАТ. Вчора виїхала до Варшави група рільних знавців, щоби навязати ближчі взаємини з польськими рільними колами, головно збіжевими. Провідником прогульки є директор м-ства д-р Моріц, який недавно підписав в імені Німеччини польсько-німецьку житню умову. Крім того в склад прогульки входять д-р Вінтер, управитель виділу селянського уряду Німеччини, Баслер, комісар для збіжевих справ і директор Росса та Майснер з держ. заведень збіжевого промислу Німеччини. Німецьким гостям товаришить торговельний радник польського посольства в Берліні д-р Равіта-Гавронський.

—o—

АРЕШТУВАЛИ ЧЛЕНІВ МОЛОДОЇ ІРЛЯНДІЇ.

ДЕБЛІН, 14. 12. ПАТ. Арештованих у звязку зі замкненням союзу Молодої Ірляндії (т. зв. Синіх Сорочок) командант союзу майор Кронін і інших 5 членів замкнули в військовій тюрмі в Дебліні. Їх поставлять перед наглий суд як обвинувачених, що нелеґально мали зброю та муніцію. Проти постанови про замкнення організації в Дебліні та Корку внесено спротив.

—o—

ЛИТОВСЬКО-БІЛЬШОВИЦЬКА КОНВЕНЦІЯ.

МОСКВА, 14. 12. ПАТ. Нині комісар Літвінов і литовський уряд у Москві Балтрушайтіс обмінялися ратифікаційними документами коннов і литовський посол у Москві Балтрушайтіс

—o—

НОВИНКИ

— **Ревізія.** В мешканні п. Івана Бедрила, секретаря редакції „Української Загальної Енциклопедії" у Львові, перевела поліція 14. ц. м. ревізію, що тревала від год. 7.30 до 10. передпол. Після ревізії забрали його кореспонденцію та його самого з бюра задля переслухання.

— **На волі.** Дня 8. ц. м. вийшли з тернопільської слідчої вязниці на волю: д-р І. Яворський, О. Майківна, студ. Ф. Філінський, студ. К. Мариняк, студ. О. Шептицька з Козівки, М. Думка і П. Филима з Купчинець.

— **Касаційна розправа Барановського і Мотики.** Найвищий Суд у Варшаві визначив на 19. ц. м. касаційну розправу в процесі Миколи Мотики і Романа Барановського, засуджених у Самборі перший на 10, другий на 6 років вязниці за вбивство Т. Голувка. Томущо засуджені не мають оборонців, суд визначив їм оборонців з уряду.

— **Політичний процес у Кремянці.** На виїздовій сесії окружного суду з Рівного у Кремянці розпочався 15. ц. м. великий процес проти 32 молодих людей, українців, обвинувачених у належанні до організації „Юнак", що є прибудовою УОН. Головою тієї організації названо студента львівського університету Степана Пасічного. Обвинувачені рекрутуються зпосеред молоді місцевої української гімназії, духовного семинаря і ліцея.

— **Мороз.** У четвер рано було 18 ст. Ц. морозу, в полудне 13 ст. Львівська ратункова стація інтервеніювала в 37 випадках відморожень. У Лавочному було — 9 ст. морозу, сніг у долах на 18 цм., у горах 30—40 цм. У Славську й Тухлі — температура 10 ст., сніг у долах 22 цм., в горах 25—40 цм. Сколе температура — 8 ст. Ворохта температура — 13 ст., сніг у долах 25 цм., в горах 35—45 цм.

— **Зміна в залізничому русі.** На терені станиславівської дирекції з 15. грудня введуть деякі зміни в залізничому русі. І так уруходять назад поїзд, що відїзджає зі Станиславова в год. 7.48 до Снятина, поїзд зі Станиславова (відїзд 10.52) до Стрия та зі Стрия (відїзд 9.02) до Станиславова. В святочні дні виїзджатиме зі Станиславова в год. 3.25 поїзд до Ворохти, з Ворохти (відїзд 7.26) до Станиславова та зі Станиславова (відїзд 6.20) до Вороняки. Рівночасно здержується рух поїздів, що курсували між Станиславовом (відїзд 3.18) і Снятином, Ворохтою (відїзд 20.47 і 13.16) та Воронянкою і два святочні поїзди між Воронянкою (відїзд 18.16) і Ворохтою. Крім того уладжують перестанки для посп. поїздів в Отинії та Заболотові.

— **Припинюють у діяльности сокільські товариства.** Староство в Підгайцях припинило в діяльности Т-во „Сокіл" у Голгочах (за підпорядкування Соколові-Батькові у Львові) і в Заварниці (за відспівання гимну „Соколи, соколи", заказаного городським судом у Тернополі). Оба товариства внесли відклик до воєвідства.

— **Невідповідальність чи засліплений шовінізм?** У сяніцькій хлопячій гімназії вчиться майже сотка української молоді. І ось п. Рудольф Бернацький, професор від польоністики, який направо й наліво деклямує перед українцями про своє захоплення, пошану і палку любов до українського народу, позволяє собі дехози на такі несмачні виступи перед шкільною молоддю, які викликують у кожної думаючої людини лише несмак, коли не обридження. Ось перед учениками шестої кляси, ні сіло ні впало, починає пан професор з розпукою оповідати, що підчас війни „українці почвертували його маму, а він (бідний і нещасливий син!) мусів ще на тачках возити трупа своєї нещасної матері, тієї жертви здичавілих українців." Така балачка викликує серед молоді, розуміється, лиш гураганний сміх, бо всім учням відомо, що мати цього нещасливого професора померла щойно перед кількома місяцями природною смертю. Можеб так шкільна влада пригадала цій „нещасливій жертві" відому правду, що хора людина мусить лікувати свої нерви, якщо над ними не може вже панувати.

— **Львівська хроніка.** При вул. Огірковій після суперечки з чоловіком отруїлася Естера Адлер. — На Стрілецькій площі 42-літній Іван Банах підпивши собі ходив на-пів наго та зачіпав прохожі жінки. Поліцай арештував його. — Управа кіна „Апольо" внесла до поліції донесення проти двох жидів, які розкидали летючки протигітлерівського комітету проти висвітлювання фільми „Король нездар".

— **Краєва хроніка.** Марія Яворська в Бориславі повідомила поліцію, що її донька Юлія разом зі своїм любовником зрабували їй 105 дол. і 6.000 зол., які вона собі заощадила. — На дорозі між Коломиєю і Королівкою напали три опришки на І. Маркова й зрабували йому 20 зол.

— **Викрили вломників.** У звязку з крадіжю в жидівськім кагалі в Перемишлі переведено ревізію у Стефана Демка, з фаху стрижія, і знайшли опаски з пачок банкнотів. Стверджено, що опаски походять з крадіжи, яку доконано на весну в бюрі гр. кат. епископської курії в Перемишлі. Вкрадено тоді 40.000 зол. Арештований Демко вказав підчас слідства на двох відомих вломників зі Львова, яких назвища поліції добре відомі. Арештування тих „касарів" можна надіятись в найближчому часі.

— **Слабі вигляди на знижку цін цукру.** Як повідомляють з Варшави економічний комітет міністрів для розсліду цукрового промислу стрічається з такими труднощами, що не можна надіятися вже в найближчих місяцях обнижки цін цукру та рішення урядових чинників у тій справі. Комітет розглядає справу при участи господарських чинників і мають на меті устійнити програму цукрової продукції.

— **Натягнув їх на Францію.** В кількох підльвівських селах появився якийсь дурисвіт, що обіцяв селянам виїзд до Франції за оплатою 100 зол. Тринацять селян повірило ошуканцеві й дали йому гроші. Коли приїхали до Львова, ошуканець пропав з грішми без сліду. Справою занялася слідча влада.

— **Перелетів 5.000 кільометрів.** У суданській околиці Ваді Медам зловили тамошні люди бузька, що мав на нозі обручик відомої німецької обсерваторії в м. Росітен. Це значить, що бузько перелітаючи у вирій з півночі на південь, зробив около 5.000 км. Це й для чоловіка аеропляном перелетіти таку дорогу будоб чимало.

— **Бараболя в Туреччині.** Турки за мало їдять бараболі; волікуть орієнтальні овочі. Але бараболі там багато. Тому-то купці звернулись до уряду, щоб він завів раз на тиждень день, в якому всі мусілиб купувати означену мінімальну скількість бараболі. За тим прикладом пішли вже продавці риби і теж домагаються такого дня для себе. За якийсь час може за турками підуть торговці інших країв і діждемо ще до урядових комунікатів зі списком щоденних обовязкових страв.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Під господарським прапором.

Було сказано — вибори до міських рад не мають нічого спільного з політикою — і повсім справедливо. Що може мати маґістрат до Ліґи Націй, чи заклад чищення міста до Пакту Чотирьох. Політика тут ні причім, зате господарські справи — дуже. Це вже можна було й давніше по маґістратах вичути.

Прийшов бувало чоловік за чим небудь...

— Вибачте, де тут належний протокол?

— Не розумєм по...

Ані сліду політики, виключно господарська плятформа.

Тепер тим більше. На 35 маґістратських радників — один українець, один русин, один старорусин. Зараз чути, що праця буде йти як по маслі, в атмосфері взаємозуміння, традиційної толєранції, а передовсім — справедливости. А все це для господарського піднесення міст і налагодження співжиття між кільканацятьма народами, які замешкують Галичину. Помиляється той, хто думає, що в бувшім Королівстві Ґаліції і Льодомерії живе три народи: два славянські, а один семітський. Може на око, може на підставі старенських статистик так воно і виглядає. Але хто приглянеться ближче, чи перестудіює новіші джерела, той за голову вхопиться. Тут і русини і старорусини (останки печерних мешканців), і лемки (мішанина словацько-польська) і гуцули (волохоримлянотраки), і поліщуки (арусифіковане племя лехітського походження) і тутейші (дрібноголові бльондини) і ще кілька проектованих націй та племен. Трапляються і українці, але їх не багато, і то майже самі інтеліґенти, понад голови яких час-до-часу простягає хтось руку до селянських мас.

Ясна справа, що при такій народностевій шахівниці — вибори до міських рад були дуже замотаною історією. Розвязати той гордійський вузол міг хіба Олександер Великий, а що він давно вже переставився, то за розвязку взявся Бебій Галицький. Не твердю, що розвязав ґеніяльно, але зробив, що міг.

Наприклад:

„Броди. Радних 24. Вибраних 24 — всі з Бе-Бе.

Олександер Великий був би вибрав певно 25 або й більше, але трудно: ґенії не будяки, часто не трапляються. Робилося, що можна було і як можна було.

Так переведені вибори не дадуть довго ждати на спасенні наслідки. Очевидно в господарській ділянці, бо — як було на початку сказано — політика до маґістратів не матиме приступу.

Ось у Львові. Ще нових виборів не було, а вже дали українцям недозвіл на будову церкви.

Кожному ясно, що тільки з господарських оглядів...

Галактіон Чіпка

— **Хто виграв на льотерії?** В першім дні тягнення III кляси клясової льотерії впали виграні на такі числа: 100.000 зол. на ч. 37454. 50.000 зол. на ч. 109572. 131073. 20.000 зол. н ач. 53162, 91646. 15.000 зол. на ч. 49410, 94190, 137420, 116853. 10.000 зол. на ч. 30231, 23357. 5.000 зол. на ч. 45718, 141955, 30091, 12690, 146235. 2.000 зол. на ч. 63236323, 32141, 33564, 102516, 118160, 125039, 136164, 143099, 161410, 121068, 165785, 140051, 132454. 1.000 зол. на ч. 33786, 39176, 49462, 93839, 132549, 143426, 154414 4857, 109437, 54836, 147645, 93773, 146420, 135134, 151985. 500 зол. на ч. 42552, 5232, 26075, 66718, 67004, 37462, 89691, 99087, 103391, 80391, 8063, 139509, 135183, 141357, 72876, 3022, 159030, 56383, 95282, 134797, 99037, 65791, 59137, 124194, 72263, 15539, 104055, 78232, 3507, 111431, 118278, 168749, 165808, 129303, 43351, 93647, 42329, 39403, 107205, 93520. 400 зол. на ч. 724, 8671, 12410, 18826, 23363, 34300, 43231, 41486, 47792, 48999, 57341, 63543, 78496, 86408, 90685, 98770, 93816, 105421, 107152, 119653, 110550, 113787, 127172, 146067, 149177, 151073, 153608, 160320, 160420, 160654, 98936, 2661, 13578, 19527, 19940, 39721, 50648, 57288, 71326, 77322, 84682, 89224, 92531, 93269, 93834, 96808, 100408, 117215, 110598 129488, 125275, 126702, 129198, 123171, 141107, 146046, 165125.

— **Анґлія має красуню на 1934 рік.** Льондон випередив інші міста і вибрав уже на 1934 р. свою красуню, що матиме титул „Місс Анґлії". Це 18-літня робітниця Марґарета Галлям. Вона дістала вже ангажемент до ріжних кінових фірм.

—**70-ліття норвеського маляра.** Один із найзначніших европейських мистців Едвард Мунх, скінчив цими днями 70 літ. Поруч Кнута Гамсуна є він нині найбільшою славою Норвеґії. Його твори поміщені нині у 30-ох найбільших мистецьких ґалеріях усіх столиць; найбільше з них у Парижі, Берліні та Осльо. Мунх належав усе життя до передових мистців і його образи викликували велике захоплення та гострі протести. Крім портретів, краєвидів і символічних композицій дав він теж декоративні праці, напр. в університеті в Осльо, у берлінській палаті кронпринца, тощо. Живе він біля Осльо, на селі Скоен.

— **Лавреат Нобля і державний прапор.** Російський письменник Бунін запротестував проти того, щоб при передачі йому нагороди спускали, згідно з традицією, прапор СРСР, себто держави, до якої формально він повинен би належати. З огляду на цей протест, шведський уряд змінив церемоніял і для інших лавреатів; замісць спускати за кожним разом прапор їхньої держави, зупинились на шведському прапорі.

— **Доктори фільософії шевцями.** Наслідком оголошення в чеській пресі, що понад 1000 осіб з укінченими фільософічними студіями не може найти посади, відома фабрика обуви Батя у Зліні оголосила, що дасть у себе заняття в характері робітників 100 абсольвентам фільософії.

— **Знамениті обіди й вечері.** Для смакунів — пиво окоцімське — одиноке у Львові і знані кишечки власного виробу поручає — **Ресторан: Бізанц і Пікавс** (давн. Найсарек), Львів, Ринок ч. 17. 2/46 2—2

— **Чорна ліста довжників! З 1. січня 1934 р.** починаємо друкувати на сторінках нашого журналу та в одному з органів, нами вибраного — названа всіх упертих післяплатників нашого журналу, які до **кінця грудня ц. р.** не вирівнають передплати за **Літ. Наук. журнал „Дзвони" — Львів, вул. Японська ч. 7, II.** — Адміністрація. 760

— **З Українського Лікарського Товариства.** В суботу дня 16. ц. м. о год. 19. відбудеться в домівці Товариства відчит д-ра О. Філяса: „Відмінності запалення вуха у дітей". 765

З опери.

Кармен.

Вистава, підчас якої кожний музикальний слухач мусів переживати танталеві муки: п. *Грушинський* безуспішно „дрався" останніми зусиллями свого (колись безперечно гарного) голосу на всі горішні тони (почитаючи вже від „f"!) — а й усі явжчі співав фальшиво. В партії Ескамілія попису вався п. *Ребзан*, який і голосом і виглядом пригадує не так тореадорів, як скорше їх „противників" на перковій арені; врешті зал партією Мікаелі писпалася п. *Левицька*, яка не має найменших даних для сцени взагалі — ні музичних, ні вокальних, ні зовнішніх, а тільки відвагу виступити в такій відповідальній партії. Одиноким ясним проміннєм вистава була п. *Ванда Вермінська*, яка на фоні цього загального ансамблю співаків і рівня цілої вистави була не тільки на афіші її „фірмою". В першому виході (Габанера) досить бліда, вміла з кожною дальшою сценою більше переконувати як грою, так і музичним виконанням партії Кармен. Її голос, хоча дуже ріжний у ріжних реґістрах — це очевидно наслідки співання сопранових і мецосопранових партій — великий, теплий, шляхотної краски; одним словом — голос предистинований для оперової сцени. — Диригував п. А. Должицький. Публики повно. *інг. руд.*

——o——

З кіна.

КІНО „МАРУСЕНЬКА": „САБРА — ДІТИ ПАЛЕСТИНИ".

Є це фільма з життя жидівських кольонізаційних піонірів у Палестині. Бачимо патетичні картини боротьби з дикою природою, від очищування землі, будови крамниць і домів. Доходить до конфліктів із тубільцями арабами. Головні діеві особи жиди-еміґранти з Польщі розмовляють спочатку по польськи, згодом переходять на гебрайську. Найкраща сцена — молитва дервіша до Аллаха, щоб віддав арабам воду. Фільму попереджують два додатки: левантійські торги в Тель Авів і спортові ігрища Макабіяди. Грають актори театру „Габіми". Фільма дуже слаба, з погляду сюжету і режисерії. „Сабра" арабське слово, значить, здається, „незайманість землі".

——o——

З судової салі.

УЧЕНИКИ ПУБЛИЧНИХ ШКІЛ В РОЛІ ПОЛІЦІЙНИХ АҐЕНТІВ. ЩО НА ЦЕ КУРАТОРІЯ?

Дня 23. квітня ц. р. в Хирові на місцевім цвинтарі по відправленні панахиди за померших стрільців присутня українська молодь відспівала національні пісні. Староство в Самборі потягнуло небавком 17 молодих осіб обох полів до відповідальности за співання „протидержавних" пісень, які скваліфіковано як проступок з арт. 18 (хто в публичнім місці демонстраційно показує нехіть або легковаження для польської держави або державної інституції). Всіх 17 покарало староство по 5 днів арешту без заміни на гривну. Вони відкликались до окружного суду в Самборі, де в дні 27. XI. ц. р. відбулася розправа до ч. 111. Кад. 44/33. На тій розправі в характері прокураторських свідків були переслухані: Томаш Вуйцік, ученик держ. семинарії в Самборі, Ян Сирек, уч. польської торговельної школи в Самборі, Ванда Сирек, уч. польської професійної школи в Самборі та Адольф Вуйцік, учитель в Зарічу ад Хирів. Три перші свідки, ученики публичних шкіл, зізнали під присягою, що того дня відбували вони вправи в місцевім „Стшельцу" коло цвинтаря. Коли почалася панахида, вони дістали „полецене" від команданта „Звйонзку Стшелецкего" піти на цвинтар. Коли прийшли на цвинтар, дістали дальше „полецене" від команданта місцевого постерунку Бухти, щоб уважали, чи і хто з українців буде співати „антидержавні" пісні. Зізнали ті свідки, що командант постерунку сказав їм: „Ви всі тепер під моєю командою". Ученики достосувалися до того „полецена" команданта постерунку, свою ролю поліційних агентів сповнили і зложили перед окружним судом у Самборі відповідні зізнання, якими обтяжили 15 обвинувачених. Окружний суд у Самборі видав присуд, яким 15 обвинувачених [illegible] з арт. 15 і [illegible] на гривну [illegible] 8 днів арешту.

Уживання учеників публичних шкіл командантами постерунків у характері поліційних агентів заслугує на пильну увагу. Цікаво, чи Львівська Кураторія заапробує той вчинок шкільної молоді і як зареаґує на поведення команданта постерунку, який почуває себе у праві розказувати шкільній молоді, аби вона виконувала ролю поліційних агентів? Уважаємо, що такий спосіб виховування шкільної молоді є що-найменше сумнівної моральної вартости.

ЗА РОЗКИНЕННЯ ЛЕТЮЧОК ОУН НА „СВЯТІ КОЗАЦЬКИХ МОГИЛ" У БЕРЕСТЕЧКУ.

На місці боїв під Берестечком, зведених 1651 р., находиться монастир „Козацькі Могили", в підземеллях якого лежать по нинішній день кістки козаків, що боролися під проводом Хмельницького. В десятому тижні по Великодних Святах відбувається тут що-року празник, на який сходяться і з Галичини і з Волині непроглядні юрби народу. Товариство „Відродження" зорґанізувало в цьому році на цей празник, що припадав 16. червня, прогульку на Козацькі Могили. Воєв. уряд в Луцьку, побоюючись політичних виступів з нагоди празника, заборонив уладити в цьому часі які-небудь публичні збори і друкованими оголошеннями подав це до загального відома. Та проте на Козацькі Могили прибуло кільканацять тисяч прочан, між ними зі самої Галичини ок. 7 тисяч. Влада безпеки в Луцьку дістала довірочні вістки, що українська молодь з Галичини має на цьому святі зорґанізувати протидержавний виступ і тому сконсиґнувала значні відділи поліції.

Вполудне 16. червня ц. р. безпосередньо по скінченні проповіди, виголошеної православним деканом Карвовським з Дубна, якийсь юнак з підвищення розкинув у юрбу людей велику кількість летючок ОУН. Як підозрілого в цьому арештували 19-літнього студента університету **Льва Борща** зі Старих Бродів у Галичині.

У звязку з цією подією відбулася 1. грудня ц. р. карна розправа перед виїздовою сесією рівенського окружного суду в Дубні. Розправі проводив с. о. с. **Ґаф Ґаєвський**, обвинувачував прок. **Кубусевіч**, боронив пос. **д-р Степан Біляк**, адвокат у Городку.

Прокураторські свідки зізнали, що з цілою рішучістю по убранні і по лиці пізнали Льва Борща як того, що розкинув летючки. Свідкам, які зізнавали, що Левко Борщ стояв у віддалі кількох кроків від місця, з котрого розкинено летючки, трибунал не дав віри. В часі явної розправи відчитано зміст летючки, виданої спеціяльно на це свято. Прок. Кубусевіч домагався особливо строгої кари для Борща за те, що він як галичанин посмів прибути на спокійну волинську землю і летючками підбурювати людей. Прокуратор твердив, що зміст летючки містить у собі знамена державної зради і тому домагався засуду обвинуваченого за злочин з арт. 154 § 2, загроженого карою до 10 літ вязниці.

Оборонець д-р Біляк переконував суд, що була тут зовсім можлива оптична помилка свідків, бож Левко Борщ стояв серед стисненої юрби. Кожний українець і взагалі громадянин має вільне право побуту на всіх землях держави, тож домагання прокуратора особливо строгої кари вже за сам побут галичанина на Волинській Землі нестійний. Зокрема летючка — без огляду на те, хто би її розкинув — не містить у собі знамен злочину державної зради, бо в ній є лише історичні спомини та факти; а згадка про події з 1917 р. не звернена проти польської держави, бо її ще в тому часі не було.

Трибунал по нараді **засудив Левка Борща на 3 роки вязниці за злочин накликування до державної зради з арт. 154 § 2.**

Проти цього присуду зголошено [illegible]

Дописи.

БЕРЕЖАНЩИНА.

Свято „Просвіти“ у Плаучі Малій. Цього року наше село гідно вшанувало історичний день 8. грудня святом „Просвіти“. Цілий день перейшов серед святочного настрою. Рано о. Михайло Юхнович відправив співану Службу Божу, в часі котрої дуже гарно співав читальняний хор із Волочівки під проводом п. Андрія Двораківського. По Службі Божій була відповідна проповідь, після котрої відправлено панахиду. В церкві всі учасники свята в числі до трьох соток громадян з Плаучі Малої, Глинни і Золочівки перейшли до резиденції, де міститься домівка читальні на святочну академію. Але тут вмішалася місцева поліція, котра вже від самого ранку цікавилася та розпитувала, що це за свято. Тому до церкви вислала своїх агентів, а в часі академії прийшов постерунковий та зажадав дозволу. Не помогли вияснювання голови читальні, що на це свято дозволу не потрібно. Вже по двох декламаціях і рефераті п. Двораківського казав постерунковий свято розвязати. Голова читальні візвав присутніх спокійно розійтися. Учасники свята на закінчення відспівали ще національний гимн, в часі котрого постерунковий грозив арештуваннями та донесеннями. Так закінчилося у нас свято „Просвіти“, що наслідком розвязання причинилося до більшого скріплення всіх на дусі. З нагоди свята пересилаємо 10 зол. на дар „Просвіти“.

СТАРОСАМБІРЩИНА.

Політика турчанського шкільного інспектора. Дня 6-го п. м. заборонив турчанський шкільний інспектор о. Юліянові Татомирові, пароховi Лужка Гор. і Бусовиськ, навчати в школах у тих селах релігії. Ця подія має цікаву генезу: громадяни Лужка Горішнього вже від довшого часу роблять старання, щоби від них забрали їхнього „керовника“ школи Новосельського, людину, просто невідповідальну (бє діти, каже їм чистити шкільний виходок, авантурується з крісом у руках увечір по селі і т. д. і т. д.). Недавно наслідком енергійної інтервенції посла Великановича приїхав до Лужка шкільний інспектор, перевів слідство і в результаті цього слідства приобіцяв селянам, що в березні Новосельського начебно з Лужка перенесе. І тепер, на основі доносів тієї невідповідальної людини, цей сам інспектор забороняє пароховi Лужка Горішнього вчити релігії! Що це таке?

СОКАЛЬЩИНА.

Вистава Театру ім. Тобілевича в Угринові. Користаючи з побуту нашого театру ім. Тобілевича в Сокалі, громадяни Угринова запрохали нашу трупу на одну виставу до себе. Ставили ми „Батурин“. Село Угринів має „Народній Дім“ з прегарною салею; побажати б такої салі більшим нашим містам, навіть із Львовом включно. Саля була битком набита місцевими селянами та приїзжими. Деякі з них платили за першорядні білети зі щирим захопленням. Театр мав чистого доходу понад 300 зол., тому, що не мав ніяких коштів, ще й гостили артистів. Трупа дуже вдячна о. Кашубинському, „Союзові Українок“ та управі „Народнього Дому“ в Угринові за запросини та опіку. Якби в нас було більше таких сіл з такими громадянами, то не треба би журитись артистам у страшних переїздах зимою з місця на місце!

Артист.

СПОРТ.

БЕЗПЛАТНИЙ КУРС ДЛЯ ПОЧАТКУЮЧИХ ЛЕЩАТАРІВ.

улаштовує Карпатський Лещатарський Клюб. Зголошення в пятницю і вівторок, від год. 19—21, у домівці Клюбу, вул. Косцюшка ч. 3, партер зівдору (льокаль Українського Технічного Товариства).

ГАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА А-КЛЯСИ.

Речинець гаківкових мистецтв А-кляси, які відбудуться в одній черзі, представляється так: 15. XII. А. З. С. — Чорні, 16. Погонь — Гасмонея, **18. Лехія — Україна**, 19. Погонь — А. З. С., 20. — Лехія — А. З. С., 21. Погонь — Чорні, **22. Україна — А. З. С.**, 23. А. З. С. — Гасмонея, 24. Погонь — Лехія, 27. Гасмонея — Лехія, **28. Погонь — Україна**, 29. Чорні — Лехія, **31. Україна — Гасмонея**, 2. січня 1934 **Чорні — Україна**, 3. І. Гасмонея — Чорні.

В неділю 17. ц. м. по отворенні гаківкового тору при вул. Яблоновських грають передполуднем товариські змагання **Чорні — Україна**, вечором Погонь — Лехія.

Д. Ф. Ц. У ПРАЗІ,

лідерський мистець Чехословаччини, що недавно побив Славію, виграв у мин. неділю змагання зі Спартою (2-а в табелі) 2:1.

НІМЕЧЧИНА — ПОЛЬЩА.

ПЗПН. устійнив речинець відплатних змагань Німеччина — Польща на 2. вересня 1934 р. у Варшаві.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

Антін Лотоцький: ПЕРША ПРОЩА. Оповідання з молодих літ Христа з ілюстраціями. Львів. Накладом видавництва „Світ Дитини“, 1933 ст. 64. Ціна 70 сот.

Ярославенко: СТРІЛЕЦЬКІ ПІСНІ на мужеський хор. І. випуск. Музична накладня „Торбан“. Львів 1933. Зміст: Їхав стрілець на війноньку. Ой видно село. Ой у лузі червона калина. Заквітчали дівчатонька. Казала дівчина. Видиш брате мій. Мав я раз дівчиноньку. Ой у полі верба.

Ярославенко: СТРІЛЕЦЬКІ ПІСНІ на мужеський хор. II. випуск. Музична накладня „Торбан“. Львів 1933. Зміст: Готуй мені збрую. Колись дівчино мила. Кладочка, кладочка. Ой копав я криниченьку. Нема в світі кращих хлопців. Коло млина яворина. Зажурились галичанки. Ой у лузі береза стояла.

ЖУРНАЛИ.

SELOCVICNY RUCH. List svazu dělnickych tělocvičnych jednot československych. Nr. 23.

Замісць колишніх субвенцій — нарід сам від себе дасть „Просвіті“ субвенцію.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 15. XII. год. 7.30 веч. „Гроші то не все“.

Субота, 16. XII. год. 7.30 веч. „Гроші то не все“.

Театр Рівнородностей.

Пятниця, 15. XII. год. 7.30 веч. „Ватерльо“.

Субота, 16. XII. год. 7.30 веч. „Стефко“ ком. в 3 діях Деваля.

Кіна.

АДРІЯ: „Лицарі сумерку“, „Горячка праці“.

АПОЛЬО: „Король вездар“ (Бастер Кітон), „Білий слід“.

АТЛЯНТИК: „Ревізор із Петербурга“ з Властою Буріяном (на осн. Гоголя).

ВАНДА: „Облава в Парижі“.

КАСІНО: „Живемо сьогодні“.

КОПЕРНИК: „С. О. С.“ („Ледяна гора“).

КОЛІСЕЙ: „Королівський любко“, ревія „Ріг обильности“.

МАРУСЕНЬКА: „Сабра — діти Палестини“.

МІРАЖ: „Жінка на роздоріжжу“, та Ліліяна Гарвей.

МУЗА: „Таємний острів“.

ПАЛЯС: „Утеча перед шлюбом“.

ПАН: „Я в день, ти в ночі“ та ревія.

ПАСАЖ: „Під градом куль“.

ХИМЕРА: „Король циганів“.

СТИЛЕВЕ: „Ромео та Юлія“, ревія з Букоємською, Аморсом і Берським.

УТІХА: „Чудотворець“ і ревія з Давидовичем.

Закордонне радіо.

Пятниця, 15. грудня 1933.

Відень (517,2) 12.00 Легка музика, 17.20 Спів, 19.00 Концерт, 20.15 „Ді Дойтшен Клайнштедтер“ ком. Коцебу; **Братислава** (279,3) 20.00 Концерт; **Кошиці** (293,5) 17.00 Оркестра; **Париж** (1725) 21.45 „Митці сміху“ сцени Куртліна; **Рига** (525) 20.20 Пісні; **Гайльсберг** (276,5) 16.00 Концерт; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) Музика, спів; **Лайпціг** (389,6) 15.10 Віольончеля, фортепян, 20.10 Концерт; **Бероміністер** (459,4) 21.50 Нар. музика; **Будапешт** (550,5) 19.30 Опера; **Рим** (441,2) 16.00 Фортепян.

Субота, 16. грудня 1933.

Відень (518,2) 11.30 Концерт 17.00 Норвезькі пісні; **Братислава** (279,3) 15.00 Концерт; **Кошиці** (293,5) 17.00 Спів, сцени, діялоги; **Париж** (1725) 21.00 Вечір в сельській; **Білгород** (430,4) 22.00 Концерт; **Ковно** (1935) 17.40 Спів; **Рига** (525) 18.30 „Дубровський“ оп. Направніка; **Берлін** (419) 20.05 Веселий вечір; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 17.20 Тріо ц-моль Бетовена; **Мільякер** (360,6) 11.00 Фортепян; **Будапешт** (550,5) 22.45 Циг. музика; **Рим** (441,2) 20.40 „Рамунчо“ оп. Дrepresentation Доната'я.

Львівське радіо.

Пятниця, 15. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05 Симф. музика з грамофону; 12.38 Популярна музика з грамофону; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Камер. концерт; 16.25 Сальонова музика з грамофону; 16.55 Оп. арії; 17.15 Фортепян; 18.00 Невідомий батько; 18.20 Легкий репертуар (з грамофону); 18.25 Фейлетон; 19.40, 19.45 Спортові вістки; 20.00 Муз. баланчка; 20.15, 21.15 Музика, спів; 21.30 Книжки, що подобаються; 22.40, 23.05 Танкова музика.

Субота, 16. грудня 1933.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05 Інстр. музика з грамофону; 12.38 Ревієві пісоньки з грамофону; 15.25 Грамофон; 15.30 Господарські вістки; 16.00 Авдиція для хорих, сальонова оркестра; 16.40 Лекція фр. мови; 16.55 Славянська музика; 17.50 Сільва рерум, грамофон; 18.00 Природничий відчит; 18.20 Нар. музика; 19.05 Всячина, грамофон; 19.25 Поетична четвертьгодина; 19.40, 19.45 Спортові вістки; 20.00 Легка музика; 21.20 Шопенівський концерт; 22.00 Англ. відчит: Австралійка про Польщу; 22.15 Ревієві пісоньки з грамофону.

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ В НАШОМУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО ПОКЛИКУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові в четвер у приватних оборотах платили за долар по 5.70 зол.

Золото: долари 9.04—9.06; франки фр. 36.50—36.70; дукати 83.30—83.50; рублі 46.70—47.30; корони 37.50—37.70.

Срібло: корони 0.28; рублі 1.30; фльорени 0.70.

У Варшаві були такі курси: Льондон 29.08, Париж 34.6, Берлін 212.35, Цюріх 172.30, Амстердам 357.75, Нюйорк кабель 5.75, Нюйорк чеки 5.72.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА“.

„Маслосоюз“ платив кооперативам зня 14. XII.: масло 3— зол., молоко 20 сот., сметана 70 сот., яйця 5.40—5.60 зол. за копу. Тенденція на масло удержана, на молоко слаба, на сметану знижкова, на яйця знижкова.

Ціни битої птиці з птахомясарні „Маслосоюзу за 1 кг.:

Рід:	Добірні:	І-а	ІІ-а
Кури молоді на печення	1.65	1.50	1.40
Кури на росіл	1.65	1.50	1.40
Качки	1.45	1.30	1.10
Гуси	—	1.30	1.05
Індики	1.75	1.65	1.55

Пантарки 3.— зол. за штуку.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Курс для провідниць пісоcель і дитячих садків задумує вести Товариство „Українська Захоронка“ з початком 1934 року. Курс думає оперти на самовистарчальности і тому уладження його залежить від кількости зголошень кандидаток. Треба мати скінчену учительську семинарію. Зголошення слати до Т-ва „Українська Захоронка“ Львів, ул. Руська ч. 3. 759 1—3

У днях 27.—29. грудня ц. р. відбудеться у Львові в забудованнях Малої Духовної Семинарії при вул. Сикстуській 39 а **триденний курс для** Церковних Асистентів і провідників Католицької Акції Української Молоді. У програму входять реферати, присвячені актуальним питанням цієї організації. Початок 27. грудня ц. р. 8. год. рано. — АЕп. Рада КАУМ запрошує до участи в цьому курсі всіх Декальних Церковних Асистентів та прихильників КАУМ зпоміж духовенства і світських. Зголошення слати й за ближчими інформаціями звертатися до Секретаріяту КАУМ Львів, вул. Сикстуська 39 а. Для позамісцевих учасників є передбачене приміщення і утримання в Малій Семинарії за оплатою 2 зол. денно. Рефлектанти повинні привезти зі собою постіль. 764

За редакцію відповідає **Олександер Костик.** Видає Видавнича Спілка „Діло“. З друкарні Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринок 10.